

**ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายเฉลิมพล เอกอรุณ ตูลาการศาลรัฐธรรมนูญ**

คำวินิจฉัยที่ ๑๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๕๗/๒๕๔๓

วันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๑ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง แยกพิจารณาเป็น ๒ ส่วนดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติซึ่งกำหนดข้อยกเว้นการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักดินแดนตามมาตรา ๗ (๒) ที่ใช้บังคับกับบุคคลที่นำไปเสมอกัน ไม่ได้ใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง หรือทำให้บุคคลไม่ได้รับความเสมอภาคกัน หรือไม่ได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันในการได้หรือไม่ได้สัญชาติไทยตามกฎหมาย จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด เป็นไปตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญที่บุคคลผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

ทุกคนย่อมได้รับการปฏิบัติโดยเท่าเทียมกัน และได้รับความคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายโดยเสมอภาค บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐

นอกจากนั้น มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ดังกล่าว มิได้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความผิดทางอาญา ซึ่งระบอบองค์ประกอบการกระทำผิด และกำหนดโทษสำหรับการกระทำผิดนั้น และมีได้เป็นกฎหมายที่ลงโทษบุคคลย้อนหลังแต่อย่างใด บทบัญญัตินี้จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

ส่วนที่สอง พิจารณาแล้วเห็นว่ามาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจดุลพินิจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้บุคคลที่ไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ได้สัญชาติไทย ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด บทบัญญัตินี้ดังกล่าวใช้บังคับเป็นการทั่วไปโดยเสมอภาคกัน เป็นการขยายโอกาสให้บุคคลที่ไม่ได้สัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ทุกคนสามารถยื่นขอสัญชาติไทยได้เสมอหน้ากัน ทั้งนี้ลักษณะคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้นอาจสั่งเป็นการทั่วไปหรือสั่งเป็นการเฉพาะรายก็ได้ ถือได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่ป็นคุณ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐

อนึ่ง บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมิใช่บทบัญญัติที่กำหนดความผิดทางอาญาที่บัญญัติองค์ประกอบความผิดทางอาญาและกำหนดโทษสำหรับการกระทำผิดนั้น จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่สอง

แยกพิจารณาเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่บัญญัติให้ใช้บังคับมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ย้อนหลังกับบุคคลที่เกิดก่อน

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถือเป็นบทบัญญัติที่มีผลย้อนหลังกับบุคคลที่เกิดก่อนวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยเสมอภาคกันและเป็นบทบัญญัติที่ใช้กับบุคคลทั่วไป ไม่ได้ใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะจง หรือทำให้บุคคลไม่ได้รับความเสมอภาคกันตามกฎหมาย หรือไม่ได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันในการได้หรือไม่ได้สัญชาติไทย จึงไม่ใช่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐

แม้การใช้บังคับบทบัญญัติดังกล่าวอาจไม่เป็นคุณแก่บุคคลบางคนที่เกิดก่อนวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ แต่มาตรา ๑๖ ทวิ วรรคหนึ่ง ซึ่งมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้ใช้บังคับนั้น เป็นบทบัญญัติซึ่งกำหนดข้อยกเว้นการได้สัญชาติไทย โดยการเกิดตามหลักดินแดน ตามมาตรา ๑๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มิได้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความผิดทางอาญา ซึ่งระบอบองค์ประกอบการกระทำความผิด และกำหนดโทษการกระทำความผิดนั้น จึงไม่ใช่เป็นการบังคับใช้กฎหมายอาญาเป็นโทษกับบุคคล มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

ส่วนที่สอง พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจอธิปไตยว่า การกระทรวงมหาดไทยตั้งให้บุคคลที่ไม่ได้สัญชาติไทย อันเป็นผลมาจากมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับต่อบุคคลทั่วไปโดยเสมอภาคกัน ไม่ได้ใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง หรือทำให้บุคคลไม่ได้รับความเสมอภาค หรือไม่ได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันในการได้หรือไม่ได้สัญชาติไทยตามกฎหมาย จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล มาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐

นอกจากนั้น มาตรา ๑๑ วรรคสองดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารในการมีคำสั่งให้สัญชาติไทยแก่บุคคลเป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้ มิได้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความผิดทางอาญา ซึ่งระบอบองค์ประกอบการกระทำ ความผิด และกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดนั้น มาตรา ๑๑ วรรคสอง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

นายเฉลิมพล เอกอุรุ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ